

Ίτανουάριον. τὴν αὐτὴν ἀκολουθοῦσι πορεῖαν καὶ εἰς τὰς αὐτὰς ἐμπίπτουσι παγίδας καὶ οἱ καθ' ὁμάδας πολυπληθεῖς πρὸς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος διευθυνόμενοι *Λαύρακες*, ἐκ τῶν ὧν δὲ τούτων κατασκευάζεται καὶ αὐγοτάραχον κατωτέρως ποιότητος, (τὰ καλούμενα βεφουδία).

Εἰς τὰ τενάγη ταῦτα ἀλιεύονται ἐπίσης, συνηθέστερον ὅμως διὰ τοῦ κάμακος, καὶ οἱ Ἐγγέ-
λως, ὧν τὰς ἐντὸς τῆς ἰλύος ὕπας διακρίνουσι καλῶς οἱ ἀλιεῖς.

Ἀλιεύουσιν ἐπίσης ἢ μᾶλλον συλλαμβάνουσι διὰ τῶν χειρῶν καὶ μεγάλα ποσὰ Κοβιῶν (γω-
βιῶν), *gobies niger*.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΠΑΡΑΠΑΞ

Τὰ κάτωθι δημοσιεύμενα δημῶδη ἄσματα τῆς Μακεδο-
νίας φάλλονται συνήθως κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Λαζάρου ὑπὸ
παίδων περιερχομένων τοὺς οἴκους καὶ συλλεγόντων εἰς ἀμοι-
βὴν αὐτὰ διὰ τὸ Πάσχα. Ἐδόθησαν δ' ἡμῖν ὑπὸ τοῦ μακε-
δόσιος ἱατροῦ κ. Θεοφ. Γεωργιάνη μετ' ἀξιοπαλίου ζήλου
συλλέγοντος τοιαῦτα δημῶδη μνημεῖα τῆς ἑλληνικωτάτης
πατρίδος του. Τὰ ἄσματα ταῦτα ἔχουσι καὶ τοῦτο τὸ πλεον-
κτένημα ὅτι συλλεγθέντα ὑπὸ μακεδόσιος, λογίου μὲν, γνώ-
στου δὲ καὶ τοῦ ἐγγχωρίου διαλεκτικοῦ ἰδιώματος, τηροῦσιν
ἐν τῇ γραφῇ ἀκριβέστατα τοὺς τύπους κατὰ τὴν ἐγγχωρίαν
προφορὰν.

ΔΗΜΩΔΗΣ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ἈΣΜΑΤΑ

1

Μίγια τὴν ἔχ' ἢ μάνα της μικρῆ καὶ χαϊδρμένη
τὴν ἔλουε τὴ χεῖνιζι 'ς τὸ σύννηφου τὴν κρύβει·
τὰ σκόνταψι τὸ σύννηφο καὶ φάνκαν τρία βουρλίδια·
σάν εἶδαν κόσμος θάμαξαν, τὸν παναγύρ' συγίσχη·
σάν εἶδῃ κ' ἢ πρᾶμματευτῆς ἔψησι καὶ ζαλισκη.
Σήκου σήκου, πρᾶμματευτῆ μ', νὰ ἰδῆς τὴν πρᾶμματειὰ σου.
— Δόσει φουτιὰ στὴν πρᾶμματειὰ καὶ φλόγα 'ς τὸ μπτάξι,
τὸ κίτρινον, τὸ πράσινον, τὸ νηρογαλατάτο.

2

Μαρὴ βαμβακοπρόσωπη καὶ γαϊτανοφρυδοῦσα,
τί μάνα ἦταν π' σ' ἔκαμι, τί χέρια σ' ἔκρατουσαν;
καὶ σ' ἔκαμαν παρέμουρφη, ἄττηρη σάν πηριστέρα;
ἀκούστηκαν τὰ κάλλη σου σ' ὅλην τὴν οἰκουμένη.
Μαργαριτάρι 'ς τὸ χαρτί ἐνι τοῦ προσουπό σου
καὶ μῆλ' ἀπ' τὸν παράδεισου ἐνι τοῦ μάγουλό σου,
καπνίστηκισ 'ς τοῦ μάλαμμα, καὶ πηρπατεῖς καὶ λάμπεις,
σάν ἦλιο φέγγεις 'ς τὴν αὐλή, σάν ἄστρου μέσ' 'ς τὸ σπίτι,
καὶ σὰ δαμάς βασιλικὸς φέγγεις 'ς τὸ πηριθόλι.
— Ἡ μάνα μ' ἦταν πέρδικα καὶ ἀρέντης μ' πηριστέρι
καὶ ἔκατσαν καὶ μ' ἐστόρισαν σάν τ' ὄμουρφο ἐψητέρι.

3

Σπινὴ λαλίτσ' ἀκούστηκισ 'ς τοῦ Βαρδαρίου τὸν κάμπο,
ποῦ πῆρ' ὁ λύκος τὸ πηδί, πῆρε καὶ τὸ ληχοῦδι.
Χίλοι νομάτ' τὸν κυνηγοῦν, τριακόσ' ἀρματωμένοι·
κανεῖς καὶ δὲν τὸν ζυγούση κανεῖς δὲν τὸν ζυγώνει,
μὸν μάνα πῶχει τὸ πηδί, μὸν κείνη τὸν ζυγώνει.
« Ἄσπες μοι λύκε μ' τὸ πηδί, ἄσπες μοι τὸ ληχοῦδι ».
Τὰ τὸ πηδί πλουγήθηκιν ἀπὶ τοῦ λύκ' τὸ στόμα·
« Θὰ νέρτου 'γὼ μανοῦδὰ μου, θὰ νέρτου 'γὼ τὸ σπίτι,
ὄντας θ' ἄσπρισ' οὐ κόρακας, καὶ θὰ μαυρίσ' οὐ γλάρους·
καὶ ὄντας θὰ στύψ' ἢ θάλασσα, νὰ σπείρουμι κριθάρι·
θυμᾶσαι οὐ μανοῦδὰ μου ὄντας μ' ἐδλαστημούτης
ταχυὰ ταχυὰ τὴν Πασκαλιά, καὶ 'ς τὸν Καλὸ τὸ λόγο
ὄντὰ τρουγίς καὶ ἐπινίς κ' ἡμένα βλαστημούσις;
« ἄς μ' ἔδν' ἢ Θιὸς ἕνα πηδί, καὶ 'ς τὸ πηρι καὶ ὁ λύκος ».

4

Σὰ ν κίνησιν ἢ Μῆτρης μας νὰ πῆν νὰ ζηγαρίση.
Π αἶρνε νάλετρι 'πού μηλιά, ζυγὸν μαλαματένιον,
καὶ ἡ γκάτσιανον, ἀπού λαλεῖ, τριανταφυλιὰς κλονάρι
καὶ βώδια λαμπρουκέρατα, 'ς ἕνα στρουφὸ χουράφι·
Σπέρνει σιτάρ' α δώδηκα, κριθάρια δηκαπένητη
καὶ βρώμης δηκατέσσηρα· μὰ δὲν θὰ τὰ θηρίση.
Πουλοῦδι πάσηε κ' ἔκατσι 'ς τ' ἀπιγυρισμάτ' του,
Τὰ σὰ λαλοῦσι κ' ἤλγηι σάν ἄνθρωπους τὸν λέγει·
« Σπέρνεῖς Μῆτρι μ' καὶ χαίριση, μὰ δὲ θὰ τὰ θηρίση ».
— Τὰ ποῦ τὸ ξέρ'ς πουλοῦδι μου, πῶς δὲ θὰ τὰ θηρίση;
— ν' ἠψὲ 'μεινα ετοῦν οὐρανὸ μαζὶ με τοὺς ἀγγέλοι·
γλέπου τὸν Κύριο 'ς τὸ θρονί, τὸ Χάρο 'ς τὸ πουδάρι.
ἀχώρια γράφαν τ'ς ζουντανί, κ' ἀχώρια τ'ς πηθαμένοι
καὶ σένα, Μῆτρι μ', σ' ἔγραφαν με τοὺς ἀπθαμένοι.
— Τὰ νάξηρα πουλοῦδι μου νήγῳ πῶς θὰ πηθάνου,
νὰ σφάξου τὰ βουδοῦδιε μου. ἄλλους νὰ μὴν τα ζέψη,
νὰ σφάξου τὴν καλοῦδα μου ἄλλους νὰ μὴν τὴν πάρη.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΤΕΧΝΑΙ

Συνέδριον βοτανικῆς θὰ συνέλθῃ ἐν Παρισίοις κατὰ
τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ προσεχοῦς αὐγούστου.
Τὸ συνέδριον τοῦτο ὀργανίζεται ὑπὸ τῆς *Γαλλικῆς*
γεωγραφικῆς ἐταιρίας, θὰ συζητηθῶσι δὲ ἐν αὐτῷ τὰ
ἐξῆς θέματα: 1) Περί τοῦ πᾶσαν χρῆσιμον θὰ ἦτο ἀνὰ διὰ
κοινής συνεννοήσεως τῶν ἀπανταχοῦ ἐταιριῶν καὶ βοτα-
νικῶν μουσειῶν κατηρτίζοντο ἀκριβεῖς χαρταὶ τῆς δια-
δόσεως τῶν διαφόρων εἰδῶν καὶ γενῶν τῶν φυτῶν ἀνα-
τὴν γῆν. 2) Περί τῶν χαρακτηριστικῶν ἀτινα ἢ φυτικῆ
ἀνατομία παρέχει εἰς τὴν φυτικὴν ταξινομίαν. Κατὰ
τὸν χρόνον τοῦ συνεδρίου, ἐν αὐτῷ τῷ καταστάματι
ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ γίνωται αἱ συνεδριάσεις αὐτοῦ, θὰ ὑπάρ-
χῃ καὶ ἔκθεσις χαρτῶν, βιβλίων, φωτογραφίων κλπ.
ἀναφερομένων εἰς τὴν βοτανικὴν γεωγραφίαν.

Ἀσθενὴς ὑπνωτισθεῖς ὑπέστη ἀνοδύνας ἐγγείρησιν
ἐν Ἐρεβῇ τῆς Σουηδίας, μὴ γενομένης τῆς συνήθους
χρήσεως γλωροφορίου.

Τὸ μνημεῖον τοῦ Μόζαρτ κατὰ νεωτέραν ἀπόφα-
σιν θὰ ἰδρῶθῃ ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ ἀγίου Στεφάνου ἐν
Βιέννῃ, θὰ προκηρυθθῇ δὲ προσεχῶς ἐπὶ τούτῳ ἄγων
ὑπὸ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς, εἰς ὃν θὰ κληθῶσιν οἱ επι-
θυμοῦντες ἐκ τῶν καλλιτεχνῶν ν' ἀποστείλωσι σχέδια
τοῦ μνημείου.

« **Ἡ Φρόνη ἐν Ἐλευσίνῃ** », ἡ νεωτάτη εἰκὼν τοῦ ἐν
Πετροπόλει διαστήμου ζωγράφου Σμιράδσκη ἡγοράσθη
ὑπὸ τοῦ Τσάρου ἀντὶ 70,000 ρουβλίων. Ἐδόθη δὲ συγ-
χρόνως εἰς τὸν καλλιτέχνην τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ
τὸ ἔργον εἰς τὴν παρισινὴν ἐκθεσιν καὶ νὰ ἔχῃ ἐπὶ ἐν
ἔτος πλήρη τὴν κατοχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ ἐκ ταύτης
ὀφέλη περιάγων καὶ ἐχθὲτον αὐτὸ ὅπου ἂν θέλῃ ἀνα-
τὴν Εὐρώπην.

Γυναῖκας ὡς σπουδαστὰς θὰ δέχεται καὶ ἡ Ἀκα-
δημία τῶν Βρυξελλῶν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους κατὰ
κυβερνητικὴν ἀπόφασιν.

Βιβλία ἐν Ἰταλίᾳ ἐξεδόθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1887,
ὡς μαρτυρεῖ ἐπίσημος στατιστικὴ, 11,161, μὴ συμπε-
ριλαμβανομένων τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ἀνερ-
χόμενων ἐν ὧν εἰς 1606 φύλλα. Ἡ ἀναλογία τῶν
βιβλίων εἶνε 1 ἐπὶ 2683 κατοίκων, τῶν δ' ἐφημερίδων
καὶ περιοδικῶν 1 ἐπὶ 18,842. Ἐκ τῶν ἐκδοθέντων βι-
βλίων 1168 ἀνάγονται εἰς τὴν γεωργίαν, βιομηχανίαν
καὶ ἐμπόριον, 1011 εἰνε πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ,
670 ἱατρικὰ, 606 ἱστορικὰ καὶ γεωγραφικὰ, κλπ. Ἐκ